

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЖІТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра технологій виробництва продукції тваринництва



16-17 травня  
2019 року

**СЕРТИФІКАТ**



підтверджує, що

**Разанова О. П.**

взяв(ла) участь у Міжнародній науково-практичній конференції  
**«Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини  
та якість і безпечність харчових продуктів»**

Голова оргкомітету,  
ректор ЖНАЕУ



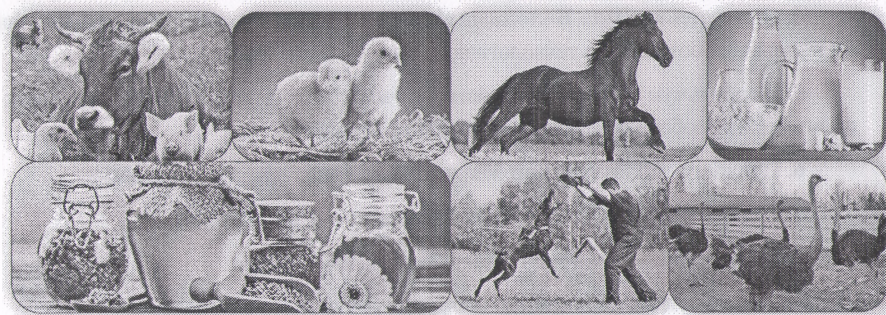
**О. В. Скидан**

Міністерство освіти і науки України  
Житомирський національний агроекологічний університет  
Департамент агропромислового розвитку та економічної політики  
Житомирської обласної державної адміністрації  
Slovak University of Agriculture in Nitra  
Georgian Academy of Agricultural Sciences  
Dansk-svensk mejeri bekymring «Arla Foods»  
РУП «Научно-практический центр Национальной  
академии наук Беларуси по животноводству»  
УО «Белорусская государственная сельскохозяйственная академия»  
Витебская государственная академия ветеринарной медицины  
Інститут розведення і генетики тварин імені М.В.Зубця НААН України  
Інститут сільського господарства Полісся  
НААН України  
ГО «Українська асоціація молодих фермерів»  
ПРАТ «Українська генетична компанія»



## ПРОГРАМА

Міжнародної науково-практичної конференції  
«Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та  
якість і безпечність харчових продуктів»



16–17 травня 2019 року

Житомир – 2019

8. **Карпеня М. М., Шляхтунов В. И.**  
РОСТ И ФОРМИРОВАНИЕ РЕПРОДУКТИВНОЙ ФУНКЦИИ  
РЕМОНТНЫХ БЫЧКОВ ПРИ ИСПОЛЬЗОВАНИИ В РАЦИОНЕ  
ОРГАНОМИНЕРАЛЬНОГО АДсорбЕНТА МИКОТОКСИНОВ
9. **Карпеня М. М., Карпеня С. Л.**  
РУБЦОВОЕ ПИЩЕВАРЕНИЕ, БАЛАНС И ИСПОЛЬЗОВАНИЕ  
ВИТАМИНОВ И МИКРОЭЛЕМЕНТОВ БЫЧКАМИ ПРИ РАЗНОМ  
УРОВНЕ ОБЕСПЕЧЕННОСТИ БИОЛОГИЧЕСКИ АКТИВНЫМИ  
ВЕЩЕСТВАМИ
10. **Поддубная О. В., Коржич А. А., Скороход О. М.**  
ЯБЛОЧНЫЙ УКСУС КАК КОРМОВАЯ ДОБАВКА
11. **Поддубная О. В., Рудая К. И.**  
ОПРЕДЕЛЕНИЕ СОДЕРЖАНИЯ САХАРОВ В РАСТИТЕЛЬНОЙ  
ПРОДУКЦИИ
12. **Разанова О. П.**  
ЗИМОСТІЙКІСТЬ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ  
ПРОБІОТИКА БІОСЕВЕН
13. **Біденко В. М., Кальчук Л. А., Трохименко В. З., Сеніченко В. Ю.,  
Трунова О. К.**  
ХЕЛАТНІ КОМПЛЕКСИ НА ОСНОВІ  
ЕТИЛЕНДІАМІНДИБУРШТИНОВІ КИСЛОТИ У ГОДІВЛІ ТВАРИН  
ТА ПТИЦІ
14. **Сироватко К. М.**  
ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ СІНАЖУ ЗАЛЕЖНО ВІД ФАЗИ РОЗВИТКУ  
ЛЮЦЕРНИ ТА ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНОГО КОНСЕРВАНТУ
15. **Мельничук О. П.**  
ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТРИТИКАЛЕ У СКЛАДІ  
КОРМОСУМІШОК ПРИ ГОДІВЛІ СВИНЕЙ

**Обговорення доповідей**

## ЗИМОСТІЙКІСТЬ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ ПРОБІОТИКА БІОСЕВЕН

Разанова О.П., к. с.-г. н., доцент

Основою бджільництва є утримання на пасіці сильних бджолиних сімей й одержання від них якомога більшої кількості продукції. Період зимового спокою і кінцеві результати зимівлі мають дуже велике значення у житті бджолиної сім'ї. За хорошої зимівлі у бджолиних сім'ях навесні виходять добре збережені бджоли, які живуть довше, відмирають повільніше, що сприяє швидкому збільшенню сили сімей та кращому використанню весняного взятка. У зимовий період переповнення задньої кишки бджіл часто спричинює пронос, що може призвести до їх загибелі.

Метою роботи було дослідити вплив пробіотика біосевен на зимостійкість бджіл.

Дослідження проводили на пасіці Тиврівського району Вінницької області лісостепової зони України. Для проведення досліджень сформували 2 групи бджолиних сімей української степової породи бджіл за принципом аналогів, по 5 сімей у кожній.

Пробіотик біосевен був застосований у період підготовки до зими. Підгодівлю бджолиних сімей проводили у серпні-вересні місяці, через кожних три дні, по 0,5 л. сиропу. У контрольній групі бджолам згодовували цукровий сироп, приготованого на воді (1:1,5), дослідній – цукровий сироп з досліджуваним пробіотичним препаратом, із розрахунку 2 мг на 1 л цукрового сиропу.

Починаючи з листопада по лютий місяць відбирали по 10 бджіл з кожної сім'ї і визначали у них калове навантаження задньої кишки.

Сім'ї дослідної групи за дії пробіотика вийшли із зимівлі дещо сильнішими, тобто відхід бджіл був меншим, ніж у контролі. У контрольній групі підмору бджіл при весняній ревізії було у середньому  $174 \pm 6,2$  г, у дослідній –  $127 \pm 3,49$  г. Тобто, даний показник був меншим на 27,1% у сім'ях, яким згодовували біосевен. Відхід бджіл у піддослідних сім'ях коливався від 0,8 до 1,3 вулички.

За зимовий період загальна витрата кормів бджолиними сім'ями у піддослідних групах була майже на одному рівні, у середньому 6,82-6,9 кг, проте у дослідній групі дещо вищий показник. Відповідно і більші були витрати кормів на 1 рамку бджіл, що йшли в зиму, на 0,04 кг.

*Таблиця 1*

Витрата кормів бджолиними сім'ями під час зимівлі

Група	На бджолину сім'ю, кг	На 1 рамку зимувалих
-------	-----------------------	----------------------

			бджіл, кг	
	M±m	lim	M±m	lim
Контрольна	6,82±0,38	6,2-10,4	0,87±0,07	0,71-1,35
Дослідна	6,9±0,24	7,8-10	0,91±0,04	0,82-1,23

Дещо більші витрати кормів за зимовий період у дослідній групі пояснюються тим, що у цих сім'ях збереглася більша кількість бджіл, які відповідно споживали корми.

Усі піддослідні сім'ї вийшли із зимівлі із чистими гніздами. Мінімальне наповнення задньої кишки у листопаді місяці було на рівні 9,4-11,8 мг, максимальне – 32,5-40,2 мг у лютому перед обльотом. У групі сімей, що одержували добавку, даний показник був значно меншим.

Активність пробіотика біосевен сприяла зменшенню калового навантаження і відповідно зниженню загибелі дослідних бджіл (рис. 1).

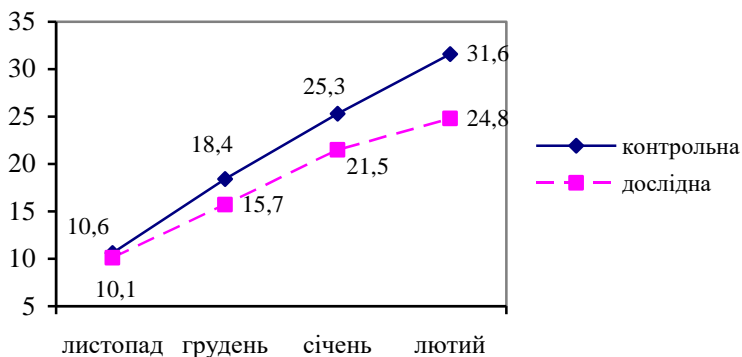


Рис. 1. Калове навантаження задньої кишки бджіл

Калове навантаження задньої кишки бджіл у листопаді місяці було майже на одному рівні в обох групах. Починаючи з грудня місяця, ця різниця збільшувалась. Так, у грудні місяці, за використання пробіотичного препарату, у бджіл цієї групи вміст ректувів був меншим на 2,7 мг, або на 14,6%, січні – на 3,8 мг, або на 15,0% і лютому – на 6,8 мг, або 21,6%, порівняно з контролем.

Висновки. Згодовування бджолам пробіотичного препарату біосевен у складі осінньої підгодівлі позитивно впливає на зимостійкість бджолиних сімей.